

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 45 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 15 februara 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9709

Reiter Johann, Imst, Austrija.

Aparat za razpršivanje vode u vidu kiše.

Prijava od 28 decembra 1931.

Važi od 1. junija 1932.

Predmet pronačlaska se odnosi na tako zvani aparat za raspršivanje vode u vidu kiše pomoću lopatastog točka kod koga na prskalicu izbijajući voden mlaz udara o lopate točka tako, da se točak okreće oko svoje osovine, te se time voda raspršuje i dalje baca, dok se istovremeno točak odn. kolo sa lopatama i prskalicu okreće oko csovine upravne na osovinu točka odn. kola.

Kao poznatih kišu proizvodećih aparata ove vrste postiže se obrtanje oko osovine upravne na osovinu kola time, što se obrtno kretanje kola oko sopstvene osovine prenosi mehanički na pr. pomoću sistema koničnih zupčanika ili pomoću točka sedećeg na trupini kola, koji se prilikom obrtanja evoga oko sopstvene osovine kotrlja na čvrstom nosećem prstenu ili na nazubljenom vencu. Ovaj pomoćni mehanizam pak srazmerno prouzrokuje veliki gubitak snage tako, da ovi aparati slabo rade ili uopšte ne rade, kada je pritisak vode mali.

Aparat prema ovom pronačlasku nema pomoćnog zupčaničkog mehanizma za obrtanje oko upravne osovine. On ima na kolu sa lopatama ploču, koja zamenjuje jedan deo lopata i tako je nameštena, da nju pogadajući voden mlaz vrši obrtni momenat u odnosu na osovinu upravno stojeću na csovinu kola sa lopatama. Usled toga kolo sa lopatama dobija kod svakog obrtanja oko sopstvene osovine udar, i to svaki put kada mlaz pogodi pomenutu ploču i taj udar daje kolu kratko obrtno kretanje oko upravne osovine. Stoga kolo i prskalica bivaju korak po korak obrtani

oko upravne osovine bez ikakvog mehaničkog pomoćnog sredstva. Stoga su proizvodni troškovi aparata srazmerno mali i aparat radi već i pri niskom pritisku vode, i to dobro. Ovo se preimručstvo još povećava, kada je kolo sa unutrašnje strane prstena sa lopatama snabdeveno skroz prolazećim rupama, da bi vetar manje sprečavao obrtanje kola sa lopatama oko upravne osovine.

Na nacrtu je predstavljen jedan oblik izvedenja premeta pronačlaska i to:

Sl. 1 pokazuje izgled aparata sa delimičnim presekom pojedinih delova.

Sl. 2 pokazuje aparat gledan ozgo sa pločom u preseku.

Sl. 3 pokazuje presek III—III kroz kolo sa lopatama. S

Koso naviše upravljeni i odvrtljivim nožnim ručavcem snabdevena mlazna cev 2 odvrtljivo naleže pomoću zaptivačke kutije 12 na stalnoj cevi odn. stojećoj cevi 1. Mlazna cev 2 ima na prednjem kraju prskalicu 3, a na zadnjem kraju nosi sedište 4. Vrtanski čep 13 može se plići ili dublje zavrtiti u sedište 4 i utvrditi navrtnjem 14. Kroz šupljinu 16 izbušenu u čepu 13 slobodno prolazi čivija 5, koja se u svome položaju može čvrsto držati udešavalačkim vrtnjem 17.

Čivija odn. vreteno 5 je povijeno i njegov kraj je izgrađen kao osovinu odn. kao čvrsta osovinu kola 6 koje nosi lopate. Taj kraj 8 leži horizontalno između osovine noge mlazne cevi 2 odvrtljive u cevi 1 i između grotla prskalice 3. Kolo 6 sa lopatama može se aksijalno udešavati na osovinu 8, pošto je osovinu snabdevena za-

vojcima i nosi krilati navrtanj 20 kao i ovome kontra navrtanj. Istovremeno je sa druge strane točka 6 odn. kola 6 navučen na kraj cdn. osovinu 8 udešavalac 18 opruge i opruga 19 tako, da se kutija, na kojoj se okreće kolo 6 drži između kontra navrtnja, krilatog navrtnja 20 i drugog udešavalačkog navrtnja 18 opruge. Srednji deo kola 6 sa lopatama je koturast i snabdeven je rupama 11, dok osnovna površina venga sa lopatama obrazuje konusni omotač, čija izvodnica leži u pravcu mlaza strujećeg iz prskalice 3 i stoji pod uglom prema srednjem delu kola. Lopate 7 kola 6 obrazuju se tako, što se u njegovom obodu izrade useci 9 i njima obuhvaćeni delovi se poviju.

Ploča 10 prekida niz lopata. Ona je tako postavljena, da mlaz vode, koji izbija iz prskalice 3, udara na nju i time izazvani udar na kolo 6 izaziva obrtni momenat oko osovine noge mlazne cevi 2, oko koje se obrće cela glava aparata.

Kod pogona aparata prouzrokuje udaranje vodenog mlaza izilazećeg iz prskalice o lopate 7 već pri slabom vodenom pritisku brzo okretanje kola 6 sa lopatama oko sopstvene osovine, pri čemu voden mlaz biva raspršen lopatama 7 koje ga probijaju i centrifugalno ga izbacuju. Svak put kada ploča 10 dospe u domak vodenog mlaza, pritisak vode vrši kratko obrtno kretanje cele glave aparata oko upravne osovine u zaptivačkoj kutiji 12 obrtljive noge mlazne cevi 2, čime se dobija sporo okretanje kola sa lopatama oko upravne osovine.

Aksijalnom pomjerljivošću i udešljivošću kola 6 sa lopatama na njegovoj osovini 8, udešljivošću vretena 5 u visinskom položaju udešavanjem vrtanjskog čepa 13, dalje time, što se vreteno 5 pomera u izbušenoj šupljini 16 i obrće i sa čepom 13

što može da se okreće oko osovine ovega, može se kolo 6 sa lopatama udesiti prema prskalicu u svima pravcima, te se s tega može dovesti uvek u položaj prilagođen vladajućem pritisku, u kome se može postići najbolje dejstvo kola sa lopatama.

I pri udaru vodenog mlaza na ploču 10 raspršuje se voda i zamajnom silom nažećom se posle stavljanja u pogon kola sa lopatama održava se obrtanje kola sa lopatama oko sopstvene osovine, kada se ploča 10 kreće kroz voden mlaz.

Patentni zahtevi:

1. Aparat za raspršivanje vode u vidu kiše sa obrćućim se kolom sa lopatama oko sopstvene osovine i istovremeno oko osovine upravne na ovu osovinu, prema kome kolu sa lopatama odn. prema ovima struji voden mlaz iz prskalice, koji ih udara, naznačen time, što je jedan deo venga lopata zamenjen pločom (10) čija površina stoji tako, da nju udarajući voden mlaz proizvodi obrtni momenat oko obrtnе osovine upravne na osovinu kola (16) sa lopatama (7).

2. Aparat za raspršivanje vode u vidu kiše po zahtevu 1, naznačen time, što osovina (8) kola (6) sa lopatama (7) leži između obrtne osovine upravne na ovu i grotla prskalice.

3. Aparat za raspršivanje vode u vidu kiše po zahtevima 1 i 2, naznačen time, što osnovna površina venga sa lopatama (7) obrazuje koničnu površinu, koja se iseca od ostale površine točka odn. kola (6) sa lopatama, i duž koje struji voden mlaz delazeći iz prskalice.

4. Aparat za raspršivanje vode u vidu kiše po zahtevima 1—3, naznačen time, što je vencem lopata (7) obuhvaćeni deo kola (6) sa lopatama probijen na pr. rupama (11).

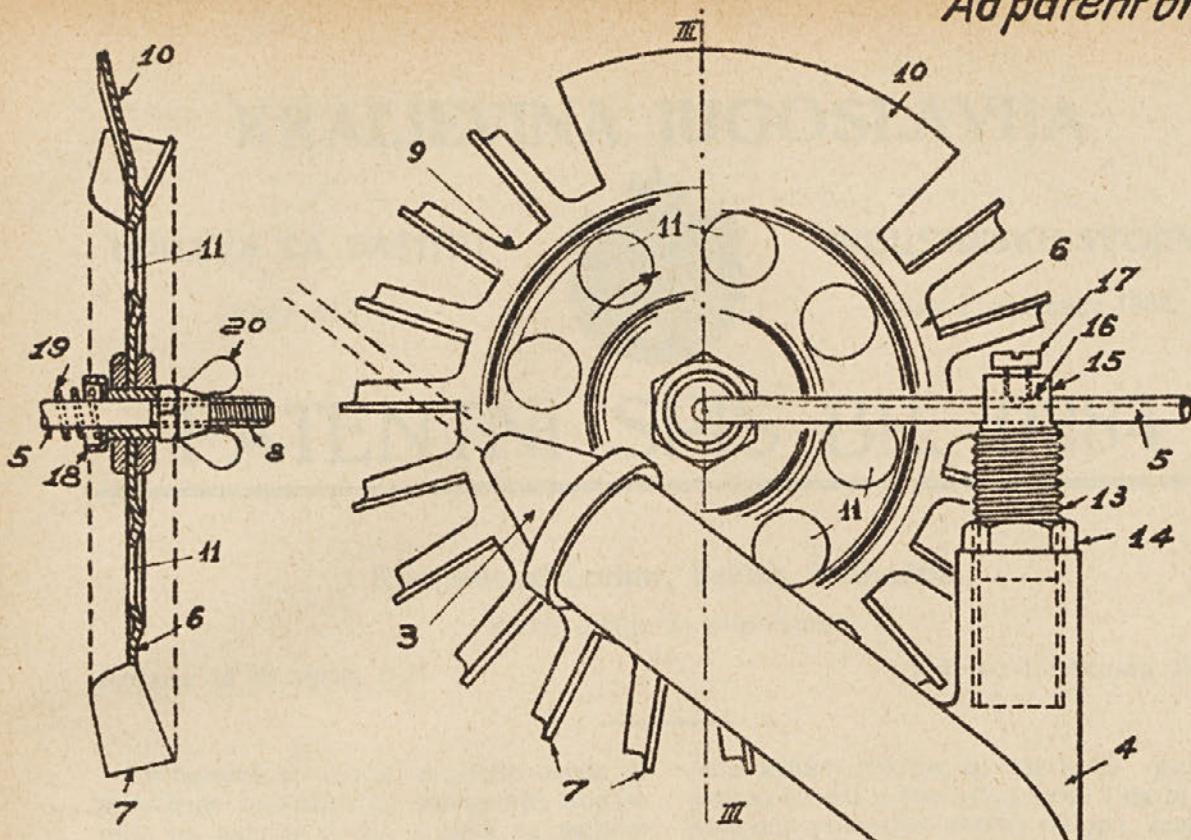

Fig: 3

Fig: 1

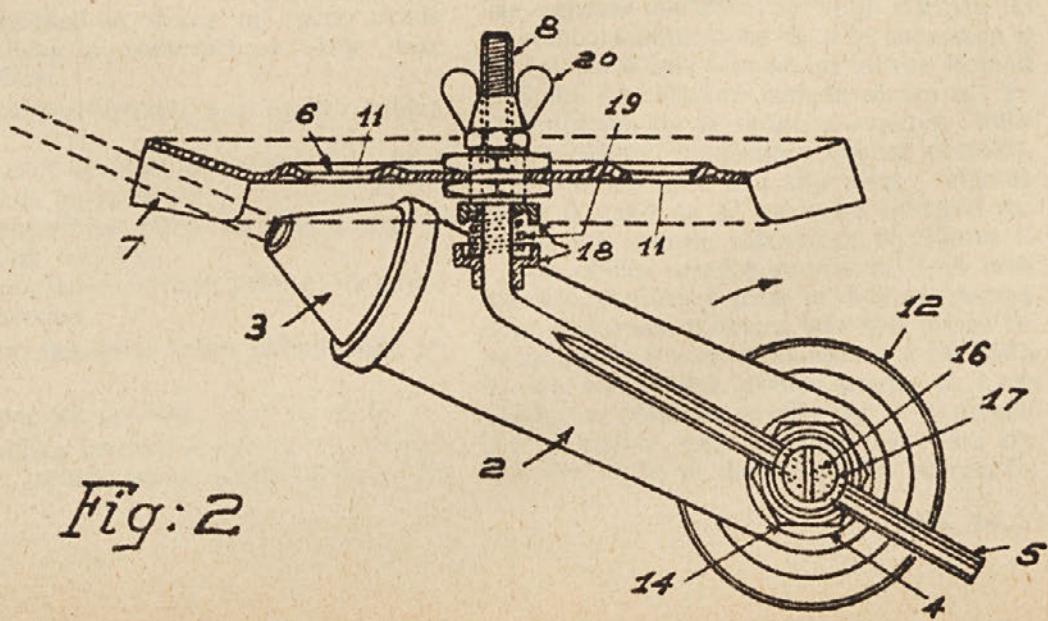
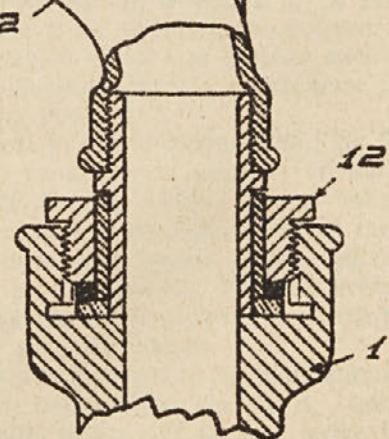

Fig: 2

